

LEGE nr. 206 din 27 mai 2004
privind buna conduita in cercetarea stiintifica, dezvoltarea tehnologica si inovare
EMITENT: PARLAMENTUL
PUBLICAT IN: MONITORUL OFICIAL nr. 505 din 4 iunie 2004

Parlamentul Romaniei adopta prezenta lege.

CAP. I

Dispozitii generale

ART. 1

(1) Etica in activitatile de cercetare stiintifica, dezvoltare tehnologica si de inovare, denumite in continuare activitati de cercetare-dezvoltare, se bazeaza pe un ansamblu de principii morale si de proceduri destinate respectarii acestora.

(2) Principiile morale si procedurile destinate respectarii acestora sunt cele reunite in Codul de etica si deontologie profesionala al personalului de cercetare-dezvoltare, elaborat de autoritatea de stat pentru cercetare-dezvoltare.

(3) Respectarea acestor principii morale determina buna conduita in activitatea de cercetare-dezvoltare.

ART. 2

(1) Activitatea de cercetare-dezvoltare trebuie sa se desfasoare in respect fata de fiinta si demnitatea umana, precum si fata de suferinta animalelor, care trebuie prevenita sau redusa la minimum.

(2) Buna conduita in cercetare-dezvoltare trebuie sa se desfasoare cu ocrotirea si refacerea mediului natural si a echilibrului ecologic, asigurandu-se protectia acestora fata de eventualele agresiuni produse de stiinta si tehnologie.

(3) Buna conduita in cercetare-dezvoltare exclude:

- a) ascunderea sau inlaturarea rezultatelor nedorite;
- b) confectionarea de rezultate;
- c) inlocuirea rezultatelor cu date fictive;
- d) interpretarea deliberat distorsionata a rezultatelor si deformarea concluziilor;
- e) plagierea rezultatelor sau a publicatiilor altor autori;
- f) prezentarea deliberat deformata a rezultatelor altor cercetatori;
- g) neatribuirea corecta a paternitatii unei lucrari;
- h) introducerea de informatii false in solicitarile de granturi sau de finantare;
- i) nedezvaluirea conflictelor de interese;
- j) deturnarea fondurilor de cercetare;
- k) neinregistrarea si/sau nestocarea rezultatelor, precum si inregistrarea si/sau stocarea eronata a rezultatelor;
- l) lipsa de informare a echipei de cercetare, inaintea inceperii proiectului, cu privire la: drepturi salariale, raspunderi, coautorat, drepturi asupra rezultatelor cercetarilor, surse de finantare si asocieri;
- m) lipsa de obiectivitate in evaluari si nerespectarea conditiilor de confidentialitate;
- n) publicarea sau finantarea repetata a acelorasi rezultate ca elemente de noutate stiintifica.

(4) Personalul de cercetare-dezvoltare are responsabilitati conform legislatiei in domeniu si codurilor deontologice profesionale in cercetarile pe subiecti umani, in folosirea animalelor pentru experimente si in protectia mediului.

(5) Buna conduita in cercetare-dezvoltare se asigura in conformitate cu reglementarile internationale din domeniu, cu legislatia Uniunii Europene si cu regulile de etica ale programelor de cercetare stiintifica ale acesteia.

ART. 3

Datele contradictorii, diferentele de conceptie experimentală sau de practică, diferentele de interpretare a datelor, diferentele de opinie sunt factori specifici cercetării-dezvoltării și nu constituie abateri de la buna conduită.

ART. 4

In sensul prezentei legi, urmatoorii termeni sunt definiti astfel:

a) fraudă în știință - acțiunea deliberată de confecționare, falsificare, plagiere sau înstrăinare ilicită a rezultatelor cercetării științifice;

b) confecționarea de date - înregistrarea și prezentarea unor date din imaginație, care nu sunt obținute prin metodele de lucru folosite în cercetare;

c) falsificare - masluirea materialelor de cercetare, a echipamentelor, proceselor sau rezultatelor; omiterea unor date sau rezultate de natură a deforma rezultatele cercetării;

d) plagiat - însușirea ideilor, metodelor, procedurilor, tehnologiilor, rezultatelor sau textelor unei persoane, indiferent de calea prin care acestea au fost obținute, prezentându-le drept creație personală;

e) conflict de interese - situația de incompatibilitate în care se află o persoană care are un interes personal ce influențează imparțialitatea și obiectivitatea activităților sale în evaluarea, monitorizarea, realizarea și raportarea activităților de cercetare-dezvoltare; interesul personal include orice avantaj pentru persoană în cauză, sotul/sotia, rude ori afini, până la gradul al patrulea inclusiv, sau pentru institutia din care face parte.

CAP. II

Consiliul National de Etică a Cercetării Științifice, Dezvoltării Tehnologice și Inovării

ART. 5

(1) În vederea coordonării și monitorizării aplicării normelor de conduită morală și profesională în activitățile de cercetare-dezvoltare, se înființează Consiliul National de Etică a Cercetării Științifice, Dezvoltării Tehnologice și Inovării, denumit în continuare Consiliul National de Etică, organism consultativ, fără personalitate juridică, pe lângă autoritatea de stat pentru cercetare-dezvoltare.

(2) Componenta și Regulamentul de organizare și funcționare ale Consiliului National de Etică se stabilesc prin ordin al conducătorului autorității de stat pentru cercetare-dezvoltare, în termen de 60 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi.

(3) Membrii Consiliului National de Etică trebuie să fie persoane cu activitate recunoscută în domeniu: academicieni, profesori universitari, cercetători științifici gradul I, funcționari publici, reprezentanți ai autorității de stat pentru cercetare-dezvoltare și ai altor ordonatori principali de credite care au în subordine și/sau în coordonare unități de cercetare-dezvoltare.

(4) Pentru activitatea desfășurată, membrii Consiliului National de Etică sunt remunerați de către autoritatea de stat pentru cercetare-dezvoltare la nivelul maxim al

gradului profesional cel mai mare din activitatea de cercetare-dezvoltare, stabilit pentru unitatile bugetare, in functie de orele efectiv lucrate.

ART. 6

In sensul prezentei legi, autoritatea de stat pentru cercetare-dezvoltare este Ministerul Educatiei si Cercetarii.

ART. 7

Consiliul National de Etica are urmatoarele atributii:

- a) stabileste principiile etice specifice domeniului de cercetare-dezvoltare;
- b) elaboreaza codurile de etica pe domenii de activitate;
- c) stabileste procedurile specifice de urmat in cazul aparitiei unei conduite necorespunzatoare;
- d) urmareste aplicarea si respectarea de catre unitatile si institutiile de cercetare-dezvoltare, precum si de catre personalul de cercetare-dezvoltare a dispozitiilor legale referitoare la normele de conduita morala si profesionala;
- e) formuleaza opinii si recomandari in legatura cu problemele de natura etica ridicate de evolutia stiintei si a cunoasterii;
- f) analizeaza cazurile sesizate referitoare la incalcarea regulilor de buna conduita si face recomandari de solutionare si/sau de aplicare a sanctiunilor;
- g) indeplineste si alte atributii stabilite de autoritatea de stat pentru cercetare-dezvoltare.

ART. 8

(1) Consiliul National de Etica isi desfasoara activitatea in plen si in comisii de etica pe domenii de stiinta si tehnologie, cu statut permanent sau temporar.

(2) Consiliul National de Etica poate avea comisii de etica, cu statut permanent, pentru:

- a) stiinte socioumaniste;
- b) stiinte legate de lumea viului;
- c) stiinte exacte si tehnice.

(3) Consiliul National de Etica are un aparat propriu de lucru si, atunci cand este cazul, poate apela la experti.

CAP. III

Comisiile de etica

ART. 9

(1) Unitatile si institutiile care fac parte din sistemul national de cercetare-dezvoltare, unitatile si/sau institutiile care conduc programe de cercetare-dezvoltare, precum si unitatile care asigura valorificarea rezultatelor sunt responsabile pentru respectarea normelor si a valorilor etice in cercetare-dezvoltare.

(2) In cadrul unitatilor si al institutiilor prevazute la alin. (1) se infiinteaza comisii de etica, pe langa consiliile stiintifice sau, dupa caz, pe langa consiliile de administratie.

(3) Componenta comisiilor de etica este propusa de consiliile stiintifice sau, dupa caz, de consiliile de administratie si se aproba prin ordin al conducatorului institutiei sau al unitatii prevazute la alin. (1).

ART. 10

Atributiile comisiilor de etica sunt urmatoarele:

- a) urmaresc in cadrul unitatilor sau al institutiilor respectarea codurilor de etica specifice domeniului;

b) cerceteaza cazurile de abateri de la etica profesionala si propun conducerii unitatii sau institutiei masurile necesare.

ART. 11

(1) In cazul abaterilor de la buna conduita, sesizate in scris, pe baza de dovezi, de persoane sau institutii cunoscute, procedura urmata de comisiile de etica cuprinde urmatoarele etape:

a) informarea in scris a persoanei/persoanelor incriminate cu privire la inceperea anchetei, motivele si dovezile existente;

b) formularea de recomandari catre conducatorul institutiei sau al unitatii.

(2) Termenul de raspuns la sesizare este de maximum 30 de zile de la inceperea anchetei. Persoana gasita vinovata de catre comisia de etica poate sa se adreseze Consiliului National de Etica, ce verifica contestatia si stabileste in termen de 30 de zile verdictul, propunerile si recomandările catre conducatorul institutiei sau al unitatii.

(3) Pentru analiza contestatiei, membrii Consiliului National de Etica au acces la acele documente ale institutiei sau ale unitatii care sunt legate de acuzațiile ce urmeaza a fi verificate.

ART. 12

Evaluarea din punct de vedere etic a proiectelor de cercetare-dezvoltare si inovare se realizeaza de catre comisiile de evaluare ale acestora si va cuprinde in mod obligatoriu verificarea conformitatii proiectelor respective cu:

a) reglementarile de etica general aplicabile, referitoare la:

1. protectia persoanei umane:

- utilizarea embrionilor umani, precum si a altor mostre biologice umane;

- utilizarea datelor personale pentru banci biologice, inclusiv banci de gene;

- utilizarea pentru teste clinice a persoanelor (indivizi sau populatie) din urmatoarele categorii: persoane care nu-si pot da acordul, in special copii, femei gravide, voluntari sanatosi;

- protectia datelor personale;

2. protectia animalelor, inclusiv a animalelor transgenice si a primatelor nonumane;

3. protectia mediului;

b) reglementarile de etica specifice, interne si internationale, aplicabile pentru cercetarea respectiva si care trebuie specificate explicit prin proiect.

ART. 13

La elaborarea normelor referitoare la etica, precum si in derularea efectiva a activitatilor de cercetare-dezvoltare si inovare se vor respecta reglementarile internationale la care Romania este parte.

ART. 14

(1) Pentru abaterile de la buna conduita in cercetare-dezvoltare, constatate si dovedite, Consiliul National de Etica propune aplicarea urmatoarelor sanctiuni:

a) indepartarea persoanei/persoanelor din echipa de realizare a proiectului;

b) schimbarea responsabilului de proiect;

c) retragerea si/sau corectarea tuturor lucrarilor publicate prin incalcarea regulilor de buna conduita;

d) mustrare scrisa;

e) retrogradarea din functie;

f) suspendarea din functie;

g) concedierea.

(2) De asemenea, pentru abaterile de la buna conduita in cercetare-dezvoltare se aplica sanctiunile disciplinare prevazute in Codul de etica si deontologie profesionala al personalului de cercetare-dezvoltare, precum si sanctiunile prevazute in Legea nr. 64/1991 privind brevetele de inventie, republicata, cu modificarile ulterioare, in Legea nr. 129/1992 privind protectia desenelor si modelelor industriale, republicata, si in Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor si drepturile conexe, cu modificarile si completarile ulterioare.

CAP. IV

Dispozitii finale

ART. 15

Codurile etice pe domenii ale cercetarii se elaboreaza de Consiliul National de Etica, in termen de 180 de zile de la intrarea in vigoare a prezentei legi, si se aproba prin ordin al conducatorului autoritatii de stat pentru cercetare-dezvoltare.

ART. 16

Prezenta lege intra in vigoare la 60 de zile de la publicarea in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I.

Aceasta lege a fost adoptata de Senat in sedinta din 17 mai 2004, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (2) din Constitutia Romaniei, republicata.

p. PRESEDINTELE SENATULUI,
GHEORGHE BUZATU

Aceasta lege a fost adoptata de Camera Deputatilor in sedinta din 18 mai 2004, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (2) din Constitutia Romaniei, republicata.

p. PRESEDINTELE CAMEREI DEPUTATILOR,
CONSTANTIN NITA

Bucuresti, 27 mai 2004.

Nr. 206.
